

Het signaal bankrekeningen

Bijstandsgerechtigden zijn verplicht om inzicht te geven in hun financiële situatie en melding te maken van al hun bankrekeningen. Het Inlichtingenbureau ondersteunt gemeenten bij het in kaart brengen en controleren van deze financiële gegevens.

Hoe werkt het?

De Belastingdienst stuurt jaarlijks, omstreeks mei, de saldo- en rentegegevens van bekende rekeningnummers naar het Inlichtingenbureau, die daarvan maandelijks een rapportage aanlevert. Hierin staan de bankrekeningnummers en het type rekening (spaar- of betaalrekening) van de uitkeringsgerechtigden (algemene bijstand, IOAZ en AIO) in een gemeente.

Werkgroep Informatie Gestuurd Handhaven

De werkgroep Informatie Gestuurd Handhaven (IGH) van het GBI (Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen) heeft het signaal bankrekeningen geanalyseerd. Het doel hiervan was het verkennen van de (on)mogelijkheden over dit signaal, want door de diverse werkwijzen van de aanwezige gemeenten te bespreken leren we van elkaar.

Algemene bevindingen

De meeste registratiesystemen van de gemeenten bieden maar 1 of 2 velden om bankrekeningnummers in te registreren, terwijl vaak meer velden nodig zijn. Gegevens vergelijken met die van de gemeente lukt ook niet, omdat een automatische koppeling met het IB-bestand niet mogelijk is.

Bankrekeningen die met het signaal aangeleverd worden zijn afkomstig uit bestanden van de Belastingdienst. Ze bevatten alleen gegevens van cliënten (en hun partners, als de gemeente die bij het IB heeft aangeleverd) met een lopende uitkering of die net uit de uitkering zijn. Van een persoon die is uitgestroomd en zich opnieuw aanmeldt, zie je meestal geen bankrekeningen.

Verkorte aanvraag

Door de verkorte aanvraag hoeven draaideurcliënten vaak niet alle bankrekeningen op te geven, het rekeningnummer waarop ze de uitkering gestort willen hebben volstaat dan.

Meerdere betaalrekeningen

Uit het IB-signaal blijkt soms dat een cliënt meerdere betaalrekeningen op naam heeft. Dit kan een aanleiding zijn om nader onderzoek te doen naar de rechtmatigheid van de uitkering.

Anderzijds is dit een zorg-moment, want aan een betaalrekening zijn maandelijkse kosten verbonden. Sommige cliënten zijn zich niet bewust dat het hebben van meerdere betaalrekeningen een (onnodige) kostenpost is.

Aanbevolen werkwijze

De bespreking met de aanwezige gemeenten hebben de volgende (aanbevolen) werkwijze opgeleverd:

- Wel een bewindvoeringsrekening, maar geen leefgeldrekening.
- Wel een bewindvoeringsrekening, maar de uitkering wordt er niet op gestort.
- Een creditcard of betaalkrediet: aanleiding voor verder onderzoek.
- Een Prepaid creditcard: aanleiding voor verder onderzoek, want de cliënt moet hier geld op zetten.
- Een vermogens- en/of beleggingsrekening.
- Zakelijke rekeningen: vergelijk deze met het BBZ-bestand. Heeft een cliënt een zakelijke rekening, maar geen BBZ? Dan is verder onderzoek interessant.
- Rekeningnamen: bij sommige banken, zoals Bunq, kan de rekeninghouder zelf een naam aan de rekening toekennen. Die geven soms inzicht in de activiteiten van de cliënt. Rekeningnamen als 'PayPal account', 'Bijklassen' of 'Piet's garagebedrijf' geven aanleiding voor verder onderzoek.